

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»**

КАФЕДРА _____ **ФІНАНСІВ, ОБЛІКУ ТА МАРКЕТИНГУ** _____
(повна назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
Р. Б. Папірник

» зобов'язую _____ 2019 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вступ до спеціальності _____
(назва навчальної дисципліни)

спеціальність _____ **072 «Фінанси, банківська справа та страхування»** _____
(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійна програма _____ **«Фінанси і кредит»** _____
(назва освітньої програми)

освітній ступінь _____ **бакалавр** _____
(назва освітнього ступеню)

форма навчання _____ **денна** _____
(денна, заочна, вечірня)

розробник _____ **Прилепова Марина Олександрівна** _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Вступ до спеціальності» є складовою освітньо-професійної програми «Фінанси та кредит» підготовки фахівців за освітнім ступенем «Бакалавр». Має статус варіативної компоненти циклу професійної підготовки.

Навчальна дисципліна «Вступ до спеціальності» є одним з основних предметів у навчанні студентів спеціальності «Фінанси банківська справа та страхування». Викладання даної дисципліни направлено на підвищення знань у студентів в галузі фінанси. Повний освоєння матеріалу з дисципліни «Вступ до спеціальності» дозволить студенту стати конкурентоспроможним фахівцем на ринку праці.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
				II
Всього годин за навчальним планом, з них:	90	3		90
Аудиторні заняття, у т.ч:	30			30
лекції	30			30
лабораторні роботи				
практичні заняття				
Самостійна робота, у т.ч:	60			60
підготовка до аудиторних занять	15			15
підготовка до контрольних заходів	15			15
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	30			30
виконання курсового проекту або роботи	-			-
підготовка до екзамену	-			-
Форма підсумкового контролю				залік

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни Метою навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» є вивчення теоретико - методологічних засад і організаційно-правового механізму функціонування в ринковій економіці фінансів, грошей, кредиту і банків.

Завдання дисципліни формувати у студентів систему знань щодо цілей, ролі та завдань, з'ясувати сутність, функції та роль фінансів, грошей і кредиту; дослідити механізм функціонування грошової системи в ринковій економіці;

визначити закономірності функціонування валютного ринку, валютної системи, грошового ринку; засвоїти роль, специфіку та практику використання грошово-кредитної політики центрального банку, напрямів діяльності банків та небанківських фінансових інститутів щодо грошово-кредитного обслуговування суб'єктів господарювання та населення в Україні.

Пререквізити дисципліни. Вивчення дисципліни «Вступ до спеціальності» базується на знаннях, одержаних студентами при вивченні дисциплін «Політекономія» та «Макроекономіка».

Постреквізити дисципліни. Дана дисципліна тісно пов'язана з такими дисциплінами як «Фінанси», «Фінансове планування», «Фінансовий аналіз».

Компетентності. Результатом вивчення дисципліни «Вступ до спеціальності» є здобуття студентами таких компетентностей:

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК9. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК12. Здатність працювати автономно.

Спеціальні компетентності:

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Заплановані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» студент повинен:

РН 2. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

Методи навчання:

- словесні: лекція (вступна, тематична, оглядова, підсумкова). Проведення лекційних занять включає: викладення теоретичного матеріалу; оглядові лекції з використанням опорного конспекту; лекції-дискусії;
- наочні ілюстрація, спостереження, демонстрація,
- пред'явлення матеріалу.

Форми навчання фронтальні, групові, аудиторні, позааудиторні.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб.	с.р
Змістовий модуль 1. Суть Фінансів і грошей як економічної категорії					
Тема 1. Вступ. Предмет, мета і завдання курсу	6	2			4
Тема 2. Професія фінансиста в Україні.	6	2			4
Тема 3. Загальні аспекти підготовки майбутніх фінансистів в Україні	6	2			4
Тема 4. Фінанси та фінансова наука: історія, становлення, розвиток	6	2			4
Тема 5. Характеристика фінансової системи України	6	2			4
Тема 6. Фінансова інфраструктура - сукупність взаємопов'язаних складових, які забезпечують функціонування фінансової системи	6	2			4
Тема 7. Особливості фінансової діяльності суб'єктів господарювання в різних секторах економіки	6	2			4
Тема 8. Страховий сектор фінансової сфери економіки	6	2			4
Тема 9. Поняття фінансової системи та її місце в економіці держави	6	2			4
Тема 10. Сфери фінансових відносин	6	2			4
Тема 11. Проблеми підготовки фахівців для фінансової системи	6	2			4
Тема 12. Поняття фінансів, фінансової системи та управління фінансами	6	2			4
Тема 13. Сутність бюджету держави	6	2			4
Тема 14. Міжбюджетні відносини	6	2			4
Тема 15. Фінансові установи та служби.	6	2			4
Усього годин	90	30			60

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Вступ. Предмет, мета і завдання курсу	2
2	Професія фінансиста в Україні.	2
3,4	Загальні аспекти підготовки майбутніх фінансистів в Україні. Фінанси та фінансова наука, історія, становлення розвитку	4
5	Характеристика фінансової системи України	2
6	Фінансова інфраструктура - сукупність взаємопов'язаних складових, які забезпечують функціонування фінансової системи	2

7	Особливості фінансової діяльності суб'єктів господарювання в різних секторах економіки	2
8, 9	Страховий сектор фінансової сфери економіки. Поняття фінансової системи та її місце в економіці держави	4
10, 11	Сфери фінансових відносин. Проблеми підготовки фахівців для фінансової системи	4
12, 13	Поняття фінансів, фінансової системи та управління фінансами. Сутність бюджету держави	4
14.	Міжбюджетні відносини	2
15.	Фінансові установи та служби. Особливості діяльності фінансистів у секторі державних фінансів	2
Усього годин		30

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичні заняття навчальним планом не передбачені.

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні заняття навчальним планом не передбачені.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1.	Підготовка до аудиторних занять	15
2.	Підготовка до контрольних заходів	15
3.	Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях: 1. Ринок фінансових послуг 2. Страховий сектор фінансової сфери економіки 3. Кошторисне фінансування	10 10 10
Усього годин		60

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Усний контроль (усні запитання), письмова робота (написання конспекту), тестовий, методи самоконтролю та самоперевірки.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Змістовий модуль включає всі види діяльності студентів за навчальним планом.

Поточний контроль складається з:

1. Виконання письмової контрольної роботи (ПК1) у вигляді тестування – максимально 100 балів.

2. Конспект (лекційний) – максимально 100 балів.

3. Конспект самостійно опрацьованих питань – максимально 100 балів.

У цілому 300 балів, які діляться на 3 (види студентських робіт) із отриманням середньоарифметичної оцінки.

Критерії оцінювання письмової контрольної роботи (ПК1)

ПК1 передбачає виконання письмової контрольної роботи, яка містить 25 тестових завдань. За правильну відповідь студент одержує – 4 бали, якщо відповідь не правильна – 0 балів, максимально 100 балів.

Конспект (лекційний)

Оцінюється за 100-бальною шкалою.

81-100 балів: студент працює згідно з тематичним планом; конспектує лекційний матеріал, ретельно записуючи всі головні думки, визначення, порівняння, дати, доповнюючи викладений матеріал даними із додаткових джерел та конспектом нормативно-правової бази за темою, тощо.

61-80 балів: студент конспектує лекційний матеріал уважно, але із незначними пропусками, що в цілому майже не впливає на якість конспекту.

41-60 балів: лекційний конспект написаний задовільно, іноді без зазначення тем, планів, пропущених визначень.

21-40 балів: конспект, написаний із значними пропусками подій, дат, фактів, визначень тощо.

1-20 балів: студент конспектує за лектором дуже неуважно, з пропусками тем, періодів, плутаниною визначень.

Конспект самостійно опрацьованих питань

Оцінюється за 100-бальною шкалою.

81-100 балів: студент опрацював усі 3 теми, винесені на самостійне опрацювання, ретельно законспектувавши основні визначення, порівняння, дати, доповнюючи викладений матеріал даними із додаткових джерел та конспектом нормативно-правової бази за темою, тощо.

61-80 балів: студент законспектував усі 3 теми, але із незначними прогалинами фактичного матеріалу та не зробив висновків.

41-60 балів: студент законспектував усі 3 теми, із значними скороченнями матеріалу.

21-40 балів: студент законспектував 2 теми, винесених на самостійне опрацювання, написаний із значними пропусками подій, фактів, визначень, термінів тощо.

1-20 балів: студент законспектував 1 тему, опрацював матеріал дуже неуважно, з пропусками тем, періодів, плутаниною визначень.

Підсумкова оцінка по курсу «Вступ до спеціальності» виставляється як середньоарифметична між усіма видами робіт.

Порядок зарахування пропущених занять. Щоб відпрацювати пропущені лекції необхідно надати конспект лекції викладачеві під час поточних консультацій. Пропущену або не виконану контрольну роботу необхідно написати у призначений викладачем час.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Алексеев І. В. Фінансовий аналіз: техніка розрахунків та моделювання економічних ситуацій. – Л.: Бескид Біт, 2005. – 152 с.
2. Бандурка О. М., Коробов Н. Л., Орлов П. І., Петрова К. Л. Фінансова діяльність підприємств: Підручник. - К., Либідь, 1998.
3. Бандурка О. М., Коробов М. Я., Орлов П. І., Петрова К. Я. Фінансова діяльність підприємства. – К.: Либідь, 2005. – 384 с
4. Білик М. Д., Павловська О. В., Притуляк Н. М., Невмержицька Н. Ю. Фінансовий аналіз: Навч. посіб. — К.: КНЕУ, 2005. — 592 с.
5. Василик О. Д., Павлюк К. В. Державні фінанси України: Підручник. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 608 с.
6. Вовчак О. Д. Гроші та кредит : навч. посібник / О. Д. Вовчак, І. Є. Бучко, З. Р. Костак. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 424с.
7. Глен А., Велш., Деніел Г. Основи фінансового аналізу. перекл. з англ. О. Мінін, О. Ткач. – К.: Основа, 2004. – 245 с.

8. Гроші та кредит: Підручник. – 4-те вид., перероб. і доп. / За заг. ред. М. І. Савлука. – К.: КНЕУ, 2006. – 744 с
9. Денисенко М. П. Гроші та кредит у банківській справі. Навч. посібник. - К.: Алерта, 2004. – 478 с.
10. Заруба О. Д. Основи фінансового аналізу та менеджменту. – К.: Українсько-фінський інститут менеджменту, 2006. – 166 с.
11. Іванієнко В. В. Фінансовий аналіз. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2005. – 168 с.
12. Казначейська система виконання бюджету: Підручник / За ред. С. О. Булгаковой. - К.: КДТЕУ, 2000. - 250 с.
13. Романишин В., Уманців Ю. Центральний банк і грошово-кредитна політика. Навч. посібник. - К.: Атіка, 2005. - 480с.
14. Солодкий М. О. Біржовий ринок. - К.: Джерела М, 2002. - 336 с. 14. Фінанси підприємств: Підручник/За ред. А. М. Поддєрьогіна.- К.:КНЕУ, 2002.- С. 450-453 с.
15. Пахомов В. І. Гроші та кредит: Навч.-метод. посіб. / В. І. Пахомов, Л. В. Стрільчук. – К.: МАУП, 2004. – 56 с.
16. Фінанси: вступ до фаху: Навчальний посібник / Внукова Н.М., Успенко В. І. - Харків: БУРУНІК, 2005. - 352 с.
17. Колотуха С. М. Гроші та кредит : Навч. посібник / С. М. Колотуха, С. А. Власюк. – К. : Знання, 2012. – 495 с.
18. Копилюк О. І. Банківські операції : навч. посібник / О. І. Копилюк, О. М. Музичка. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 536 с.
19. Левандівський О. Т. Банківські операції : навч. посіб. / О.Т. Левандівський, П. Е. Де метр. – К.: Знання, 2012. – 463 с.
20. Лисенков Ю. М., Короткая Т. А. Денежно-кредитные системы зарубежных стран. — К: Внешняя торговля, 2005. — 118 с
21. Романенко О. Р. Фінанси: Підручник. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 312 с.
22. Тарасенко, І. О. Фінанси підприємств: підручник / І. О. Тарасенко, Н. М. Любенко. – К. : КНУТД, 2015. – 360 с.
23. Тянь Р. Б., Ватченко А. Б. Финансы: Учеб. пособие. — Д. : Пороги, 2004. — 252с
24. Терещенко О. О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання. – К.: КНЕУ, 2003. – 554с.
25. Черкасова С. В. Фінансовий ринок : [навч. посібник] / С. В. Черкасова. – Львів: Магнолія 2006, 2014. – 330 с.
26. Фінанси підприємств: Підручник / А. М. Поддєрьогін, М. Д. Білик, Л. Д. Шеремет А. Д., Сайфулін Р. С. Методика фінансового аналізу. – М.: ИНФРА-М, 2005. – 176 с.
27. Шелудько В. М. Фінансовий ринок : [підручник] / В. М. Шелудько. – К.: Знання, 2006. – 535 с.
28. Центральний банк та грошово-кредитна політика. Підручник / Кол. авт. А. М. Мороз, М. Ф. Пуховкіна, М.І. Савлук та ін.; За ред. д.е.н., проф. А. М. Мороза і к.е.н., доц. М.Ф. Пуховкіної.: КНЕУ, 2005. - 556с.

Допоміжна

1. Алексеєнко Л. Споживче кредитування в Україні: тенденції та перспективи розвитку / Л. Алексеєнко, С. Гурняк // Наука й економіка. - 2011. - №2. - С. 7-10.
2. Богатиренко К. Проблеми існування вітчизняних підприємств в умовах фінансової кризи / К. Богатиренко // Вісник КІБіТ. - 2010. - №1. - С. 34-37
3. Боярко І. М. Ефективність фінансів державного сектору економіки в системі управління соціально- економічним розвитком: Монографія / І. М. Боярко, Н. А. Дехтяр, О. В. Дейнека / - 2012.

4. Венцковський Д. Ю. Актуальні виклики фінансовій безпеці України / Д. Ю. Венцковський // Фінанси України - 2014. - № 4. - С. 37-50.

5. Власюк О. С. Фінансові аспекти розширення ринків збуту та стимулювання розвитку внутрішнього ринку в умовах запровадження зони вільної торгівлі з ЄС / О. С. Власюк // Фінанси України - 2014. - № 4. - С. 46-60.

6. Гасанов С. С. Досвід ЄС з антикризового управління державними фінансами та його використання в Україні / С. С. Гасанов, В. П. Кудряшов, Р. Л. Балакін // Фінанси України . - 2014- № 7 - С. 17-30.

7. Поддєрьогін А. М. Фінанси підприємств : підручник / А. М. Поддєрьогін; кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А. М. Поддєрьогін ; Держ. вищ. навч. закл. «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». - К.: КНЕУ, 2013. - 519 с.

8. Прямухіна Н. В. Ринок фінансових послуг: навч. посіб. / Н. В. Прямухіна / - К. : Кондор, 2013. - 304 с.

9. Семенов А. Г. Фактори забезпечення фінансовими ресурсами підприємства в період фінансової кризи / А. Г. Семенов, О. І. Павленко // Держава та регіони. Серія: Економіка і підприємництво. - 2010. - №3. - С. 155. 158

10. Хвесик М. А. Фінансово-економічні важелі капіталізації природних ресурсів у контексті забезпечення прибуткового природокористування / М. А. Хвесик, І. К. Бистряков // Фінанси України - 2014. - № 5. - С. 29-47.

11. Чумакова І. Ю. Проблеми формування системи внутрішнього фінансового моніторингу в контексті запобігання ризикам відмивання коштів / І. Ю. Чумакова, Ю. П. Кравченко // Фінанси України - 2014. - № 2. - С. 5469.

12. INTERNET-РЕСУРСИ

1. Офіційний сайт Міністерства фінансів України - Режим доступу: www.mof.gov.ua

2. Офіційний веб-портал Верховної ради України - Режим доступу: www.rada.gov.ua

3. Офіційне інтернет-представництво Національного банку України - Режим доступу: bank.gov.ua

4. Офіційний портал Державної фіскальної служби України - Режим доступу: bank.gov.ua

5. Офіційний сайт Державної служби статистики України - Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua

6. Офіційний сайт Державної служби зайнятості - Режим доступу: www.dcz.gov.ua

7. Веб-портал Державної казначейської служби України - Режим доступу: www.treasury.gov.ua

8. Офіційний сайт Державної міграційної служби України - Режим доступу: www.dmsu.gov.ua

Розробник

_____ (підпис)

(М. О. Прилепова)

Гарант освітньої програми

_____ (підпис)

(Г. В. Ползікова)

Силабус затверджено на засіданні кафедри фінансів, обліку та маркетингу
Протокол від «02» жовтня .2019 року № 3 (186)